

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài **Bến Đò Ngựa** của đồng hương **Lương Văn Tân** đóng góp trên diễn đàn hội. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời quý vị thưởng lãm.

Trân trọng.

BẾN ĐÒ NGỰA

Lương Văn Tân

Toạ lạc tại điểm đầu của làng giữa ranh giới Bửu Hoà - Hoá An, cách chùa Long Thiên khoảng độ 500m từ bờ sông Đồng Nai, ở

khu vực này nước tương đối chảy chậm, đối lưu không nước xoáy, rất tiện cho thuyền ghe neo đậu.

Thời xưa, nơi đây được trải đá và bên thoai thoải ra tận sông, được sử dụng làm **Dịch Trạm** có từ đầu thời Gia Long. Tại bến đò này là trạm đổi ngựa chạy công văn, thư từ trên đường Cái Quan (Thiên Lý) từ kinh đô Huế vào đất Gia Định, nên người dân quen gọi là **Bến Đò Ngựa**. Vào lúc đó dân Bình Long muốn qua Biên Hoà cũng sử dụng bến đò này để đi lại. Qua các triều vua như: Minh Mạng, năm thứ 3 (1822) và Thiệu Trị nguyên niên (1841) đã có một số thay đổi. Khi Pháp chiếm 3 tỉnh Nam Kỳ: Biên Hoà – Gia Định – Định Tường vào năm 1862, họ đã sửa sang con đường Thiên Lý lại và dẹp bỏ các Dịch Trạm.

Đến năm 1902, **Cầu Rạch Cát** được xây dựng, và năm 1903, **Cầu Gành** cũng được bắc qua, việc đi lại của người dân hai bên bờ sông trở nên thuận tiện hơn, song một số người vẫn có thói quen đi lại qua bến đò này. Bến đò còn được sử dụng như là một bến nước chung của khu vực dân cư quanh chùa Long Thiên và vùng lân cận, những người làm nghề đánh xe ngựa thường dắt ngựa xuống bến tắm vào những buổi trưa hè oi bức, nên tên gọi **Bến Đò Ngựa** xuất phát sự việc này. (1)

Sau một thời gian dài bị nước sông bào mòn, bến sông cũng bị lở nặng nề và khuyết vào tạo thế lòng chảo, rất nguy hiểm, người ta đã bỏ bến đò này chuyển lên trên khu vực Hoá An, từ đó cái tên Bến Đò Ngựa chỉ còn là hoài niệm về một dấu tích xưa. Ngày nay, khi tìm lại cũng không còn tìm thấy dấu vết gì do nhà cửa đã xây dựng và coi nói ra che gần kín bến sông. Chỉ duy có một bia đá với nội dung: **A-Di Đà-Phật Thần Vị**.

Nghe người dân quanh vùng kể lại, hàng năm đều có người chết đuối dưới bến này. Có khi một năm hai ba người, nên nhân dân xung quanh đã mời **Thầy Bính** (Thầy Phong Thủy giỏi việc trấn yểm ở Hoá An) đến đây làm phép, dựng lên bia đá để trấn yểm bến, từ đó đến nay cũng đỡ đi nhiều. Người dân còn cho biết thêm ở gần khu vực Bến Đò Ngựa xưa có một cái mã Tây, nằm ở gần khu vực lò gốm Thái Dương (nay không còn nữa). Hiện nay, ở khu vực bến sông này có một quán ăn mới mở cũng mang tên Bến Đò Ngựa, dường như người ta vẫn còn luyến nhớ đến một địa danh đã đi vào lịch sử rất lâu đời mà nay không còn nữa.

(1) Theo lời kể của bà **Đỗ Nguyệt Thanh**, trưởng nữ của ông Ba Nam, cháu gái ông Cả Kỳ, cùng một số người dân quanh khu vực bến sông.

Lương Văn Tân